

ပတီ်ဃုခါလၢတၢ်ကဟ်ပတုၢ်တၢ်ရၤလီၤတၢ်ဆူဟံၣ်ဖိဃီဖိဒီးပုၤဟဲအိၣ်သကိး တၢ်တဖၣ်အဂီၢ်

စံးဘျးဘၣ်အီးစတြၢလယါသးပုၤအဟံၣ်ဖိဃီဖိဒီးပုၤလၢတၢ်အဲၣ်ဘၣ်အီးခဲလၢနတၢ်ဆိၣ်ထွဲဒီးတၢ်မၤဃုာ်မၤသကိးတၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
တၢ်အံၤအကါဒိၣ်နီၢ်မးဖဲတၢ်ဆၢကတီၢ်ကီၤခဲတခါအံၤအကတီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ပသ့ၣ်ညါဝဲဒၣ်လၢ COVID-19 အံၤဒိဘၣ်မၤဟူးပုၤသးပုၤတဖၣ်အါ န့ၣ်ပုၤအဂၤလီၤ. ပမၤတၢ်ဆူန့ၣ်ဒီးလၢညါလၢတၢ်ကမၤလီၤ တံၢ်ပုၤ
လၢနအဲၣ်ဘၣ်တဖၣ်ပုၤဖျဲးဝဲဒၣ်လၢတၢ်ကွၢ်ထွဲသ့ၣ်ကုသးပုၤအတၢ်မၤစၢၤအတၢ်ဖိးတၢ်မၤအပူၤန့ၣ်လီၤ.

ပုၤအီးစတြၢလယါဖိလၢအဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးညီဒီးသးပုၤတဖၣ်အတၢ်ပုၤဖျဲးဒီးအတၢ်အိၣ်မုၢ်ဆိးပၤန့ၣ်မ့ၢ်ပတၢ်မၤအခိၣ်သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.
တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢလၢကမၤစၢၤန့ၣ်လၢတၢ်ကဒိသဒါပုၤသးပုၤအီးစတြၢလယါဖိတဖၣ်ဒီး COVID-19 န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢညါန့ၣ်အိၣ်ဝဲဒၣ်လၢ health.gov.au အပုၤယဲၤဘျးစဲလၢအအိၣ်လၢ “တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤတဖၣ်အတၢ်နီၤဖး” အဖီလၢ
န့ၣ်လီၤ. ယဟ့ၣ်သဆၣ်ထီၣ်စ့ၢ်ကီးန့ၣ်လၢတၢ်ကဖးဝဲဒၣ် Industry Code for Visiting Residential Aged Care Homes (တၢ်ဖိး
တၢ်မၤအတၢ်သိၣ်တၢ်သီလၢတၢ်လဲၤအိၣ်သကိးတၢ်ကွၢ်ထွဲသးပုၤအလီၢ်အကျဲတဖၣ်အဂီၢ်) ဖဲCOVID-19 လဲၤတၢ်အကတီၢ် လၢအအိၣ်
ဝဲဒၣ်ဖဲ <https://www.cota.org.au/policy/aged-care-reform/agedcarevisitors/>န့ၣ်လီၤ.

ပကဘၣ်ဒိသဒါပုၤလၢအဒီးန့ၣ်သးပုၤတၢ်ကွၢ်ထွဲကဟ့ၣ်ကဟ့ၣ်တဖၣ်အခွဲးအယာ်,လၢအအိၣ်လီၤလီၤဒီး Aged Care Charter of Rights
(တၢ်ကွၢ်ထွဲကဟ့ၣ်ကဟ့ၣ်သ့ၣ် ကုသးပုၤအခွဲးအယာ်အတၢ်သိၣ်တၢ်သီ)န့ၣ်လီၤ. နကွၢ်ဃုမၤန့ၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖၣ်အံၤသ့ဝဲဒၣ်ဖဲ
<https://www.health.gov.au/news/charter-of-aged-care-rights> န့ၣ်လီၤ.

ပတီ်ဃုခါလာတၢ်ကဟ်ပတုာ်တၢ်ရၤလီၤ-

ပဒုးပတုာ်တၢ်ရၤလီၤသးဒီးဟ်နသးပူၤပူၤဖျဲးဖျဲးသ့ခိဖျိတၢ်လူၤဟိံထွဲ တၢ်အပတီ် ဃု ပတီ်လၢန့ၣ်လီၤ

1. မ့ၢ်နအိၣ်မ့ၢ်ခါ.

နကဘၣ်အိၣ်ဆိးလာဟံၣ်ဒီးတဘၣ်လဲၤအိၣ်သကိးပုၤနီတဂၤဖဲနအိၣ်မ့ၢ်တမ့ၢ်တလၤအခါန့ၣ်လီၤ.နကဘၣ်မၤတၢ်အံၤဖဲနတၢ်ဆါအပနီၣ်တဖၣ်မ့ၢ်ဖၢၣ်ဝဲဒၣ်အခါဒၣ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ. COVID-19 အတၢ်ဆါပနီၣ်တဖၣ်လီၤကံၤဒိသိး တၢ်ဘၣ်တမ့ၢ်မ့ၢ်တမ့ၢ် တိးကွၢ်ဒီးဟ်ဃုာ်တၢ်ဒိသိးဒီး-

- တၢ်လီၤကီၢ်
- တၢ်ကူး
- ကသိထီၣ်ကသိလီၤတဘျဲ
- ကိာ်ယူၢ်ဆါ
- ခိၣ်သၣ်ဃံဆါ
- နါနၢတၢ်အစိသ့ဟါမၢ်
- နါလ့ၢ်ကွၢ်တၢ်အရီၢ်သ့ဟါမၢ်
- နါအုၣ်ထံယွၤ
- ယုၢ်ညၣ်ဆါ
- စုဆၢခိၣ်ဆါဆါ
- အုၣ်လူ
- သးကလဲာ်,ဘျီး
- တၢ်သးအဲၣ်ဒီးအိၣ်တၢ်ဟါမၢ်

2. မ့ၢ်နဆဲးဘၣ်တိးကွၢ်အကသံၣ်ဒိသဒဘၣ်ဆါဘၣ်ကတီၢ်ခါ.

ဖဲနမ့ၢ်အဲၣ်ဒီးလဲၤအိၣ်သကိးသးပုၤတၢ်ကဟ်ကယာ်အလီၢ်အကျဲတခါန့ၣ်နကဘၣ်ဆဲးကသံၣ်ဒိသဒဘၣ်ဆါဘၣ်ကတီၢ်ခါဒဲဒဲဒဲတိးကွၢ်တခါန့ၣ်လီၤ.နကဘၣ်ဟ့ၣ်တၢ်အုၣ်သးလၢအဒုးန့ၣ်နဆဲးဘၣ်တိးကွၢ်အကသံၣ်ဒိသဒဘၣ်ဆါဘၣ်ကတီၢ်ခါန့ၣ်လီၤ.ဖဲနဆဲးကသံၣ်ဒိသဒဘၣ်ဆါဘၣ်ကတီၢ်ခါန့ၣ်လီၤ.နကဘၣ်ဟ့ၣ်တၢ်အုၣ်သးလၢအမ့ၢ်တၢ်ဆူးတၢ်ဆါအတၢ်ဂၢ်အယိတၢ်ပျဲပူၤဖျဲးနလၢအအိၣ်ဟဲဝဲဒၣ်လၢနကသံၣ်သရၣ်ကူၤန့ၣ်လီၤ.

ပဟ့ၣ်ကူၣ်စ့ၢ်ကိးနလၢနကဆဲးကသံၣ်ဒိသဒဘၣ်ဆါဘၣ်ကတီၢ်ခါန့ၣ်လီၤ.ဖဲနမ့ၢ်လဲၤအိၣ်သကိးဘူးတၢ်ဒီးတၢ်သကိးသးပုၤတဖၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်အဟံၣ်အခါန့ၣ်လီၤ.

3. မ့ၢ်တၢ်ကမၤနတၢ်လဲၤအိၣ်သကိးတခါအံၤတသ့ဖဲအသ့အပူၤဖျဲးကတၢ်ကသ့လၢကျဲၣ်လဲၣ်န့ၣ်မ့ၢ်နသ့ၣ်ညါနဲခါ.

လၢတၢ်ကမၤစၢၤမၤစၢၤလီၤတၢ်လီၤပျဲၤလၢတၢ်ရၤလီၤ COVID-19 အဂီၢ်,ပဟ့ၣ်ကူၣ်န့ၣ်လၢ-

- သ့ကဆီၣ်စုတဖၣ်ဃုာ်ဒီးချါသိဒီးထံလၢအစုၤကတၢ် ၂၀မံးနံးအဂီၢ်မ့ၢ်တမ့ၢ်သ့ဘၣ်တၢ်ဒီးဒူးထွဲလၢအအိၣ်ဒီးသံးအစီန့ၣ်တက့ၢ်-
 - » ဖဲတၢ်အိၣ်သကိးအစးထီၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်သကိးဝံၤဝဲဒၣ်အလီၢ်ခဲန့ၣ်တက့ၢ်
 - » တချုးဒီးဖဲနအိၣ်ဘူးဘၣ်ဒီးပုၤလီၢ်အိၣ်ဆိးတဂၤဝံၤအလီၢ်ခဲ,အဒိဒိ တၢ်မၤစၢၤအဝဲသ့ၣ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်အတၢ်အိၣ်တၢ်အိ

» ဖဲတၢ်ဘၢၣ်စၢၤတၢ်ဆၢကတီၢ်လၢသ့တနံၤကျါအတီၢ်ပူၤ

- ဒုးန့ၣ်တၢ်အုၣ်သးလၢနၤဒီးနပုၤဟဲအိၣ်သကိးတၢ်ခဲလၢနဲးဘၣ်ဝဲဒၣ်၂၀၂၀ တိးကွၢ်အကသံၣ်ဆဲးန့ၣ်တက့ၢ်
- ကူးမ့တမ့ၢ်ကဆဲးလီၤလၢနစ့န့ၣ်ခံမ့တမ့ၢ်စးခိဖိတဘျီအလီၤ,ဟံလီၤစးခိလၢတၢ်သူအီၤဝံလၢတၢ်ကမ့ၢ်ဒၢအပူၤတဘျီဃီဒီးသ့ကဆီၣ်ကွံာ်နစ့တက့ၢ်
- တၢ်လီၤတခါတဘျီန့ၣ်တဘၣ်တူၢ်လီၤပုၤဟဲအိၣ်သကိးတၢ်အါန့ၢ်ခံၤဘၣ်
- လဲၤအိၣ်သကိးဘၣ်ဘူးတၢ်တဖၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်အဟံၣ်,လၢဟံၣ်အချၢတၢ်လီၤမ့တမ့ၢ်တၢ်လီၤလၢတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်မၤစၢၤအလီၤအကျဲဟံၣ်ပနီၣ်ဃာ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်တက့ၢ်
- ဟးဆဲးတၢ်လီၤလၢတၢ်သူသကိးအီၤန့ၣ်တက့ၢ်
- မၤဘၣ်နီၢ်ခိအတၢ်အိၣ်စီၤစ့ၤဖဲမ့ၢ်သ့မ့ၢ်ဘၣ်အခါတက့ၢ်

နဲလဲၤအိၣ်သကိးတၢ်တသ့ဝဲဘၣ်ဖဲအပူၤကွံာ် ၁၄ သီန-

- ဟဲက့ၤလၢထံကီၢ်အဂ့ၤအဂၤတဖၣ်မ့တမ့ၢ်
- အိၣ်ဘူးဘၣ်ဒီးပုၤတဂၤလၢအအိၣ်ဒီး COVID-19

နဲကြးအိၣ်လီၤဖျါကွံာ်စ့ၢ်တၢ်ဆါမ့တမ့ၢ်အိၣ်ထဲတဂၤဒီးတဘၣ်လဲၤအိၣ်သကိးမတၤမးဘၣ်.

ပုၤမၤတၢ်ဖိဒီးပုၤဟဲအိၣ်သကိးတၢ်ခဲလၢနဲးကဘၣ်ဟ့ၣ်တၢ်ဆဲးကျိးအဂ့ၢ်အကျိၤလၢအသူဝဲဒၣ်လၢခံကတၢ်တဖၣ်ဆူတၢ်ကွံာ်ထွဲကဟုကယာ်သ့ၣ်က့သးပုၤအတၢ်ဖဲးတၢ်မၤအလီၤန့ၣ်လီၤ.

4. မ့ၢ်ဖိသ့ၣ်ကလဲၤအိၣ်သကိးတၢ်ဒီးနၤခါ.

နကလိၣ်သမံသမိးမ့ၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်လဲၤအိၣ်သကိးတၢ်ဒီးနၤသ့တသ့တချုးနဲလဲၤဆူ RACF န့ၣ်လီၤ. ဖဲတၢ်မ့ၢ်ပျဲအဝဲသ့ၣ်န့ၣ်,နကလိၣ်ဟံးစုန့ၣ်ကျဲဖိသ့ၣ်တဖၣ်လၢအလဲၤဃုာ်ဒီးနၤဒီးမၤလီၤတၢ်အဝဲသ့ၣ်လူၤဟံးနီၢ်ခိတၢ်အိၣ်စီၤစ့ၤဒီးတၢ်ကဆဲးကဆီၣ်အတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.

5. မ့ၢ်န့ၣ်ညါဝဲဒၣ်တၢ်ဘျီတဖၣ်လၢတၢ်သူအီၤလၢပုၤလၢနအဲၣ်ဘၣ်တဂၤအတၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးအလီၤအကျဲန့ၣ်ခါ.

တၢ်မၤစၢၤအတၢ်ဖဲးတၢ်မၤအပူၤဟ့ၣ်တၢ်ခါလၢလၢဘၣ်တၢ်မၤအဝဲသ့ၣ်လၢကဆဲးကျိးတၢ်ဒီးပုၤလီၤအိၣ်လီၤဆိးတဖၣ်ဒီးဟံၣ်ဖိဃီဖိတဖၣ်လၢအဘၣ်ဃးဒီးတၢ်ဘျီလၢအဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်လဲၤအိၣ်သကိးတၢ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ကဘၣ်သ့ၣ်ညါတၢ်ဂ့ၢ်လၢခံကတၢ်လၢအဘၣ်ဃးဒီးတၢ်ဆီတလဲတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. နကလိၣ်-

- ဟ့ၣ်တၢ်စံးဆၢအမ့ၢ်အတီၢ်ကတၢ်ဆူတၢ်သမံသမိးအတၢ်သံကွံာ်တဖၣ်လၢအဘၣ်ဃးဒီးန COVID-19 အတၢ်လီၤပျဲ
- ဒုးန့ၣ်တၢ်အုၣ်သးဘၣ်ဃးဒီး ၂၀၂၀ တိးကွၢ်အကသံၣ်ဆဲး
- လူၤဟံးထွဲပုၤလဲၤအိၣ်သကိးတၢ်အတၢ်ဘျီတဖၣ်

နဲကြးသမံသမိးဝဲဒၣ်နီၢ်စ့ၢ်မ့တမ့ၢ်ဟီၣ်ကဝီၤအပဒိၣ်အတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဒိတၢ်လိၣ်ဘၣ်တဖၣ်လၢဘၣ်တဘၣ်ကလီၤဆီဝဲဒၣ်လၢတၢ်ကွံာ်ထွဲကဟုကယာ်သ့ၣ်က့သးပုၤအတၢ်မၤစၢၤအတၢ်ဖဲးတၢ်မၤတဖၣ်ဒီးကမျါန့ၣ်လီၤ.

6. ဖဲတၢ်လဲၤအိၣ်သကိးအံၤတၢ်မ့ၢ်ဖိၣ်ဃံးအိၣ်န့ၣ်လၢတၢ်ကဟံၣ်တၢ်ဆဲးကျိးဒီးပုၤလၢနအဲၣ်ဘၣ်တၢ်ကသုၤလၢကျဲၣ်လဲၣ်န့ၣ်မ့ၢ်န့ၣ်ညါနဲၤ.

တဘျီတခါပုၤဟ့ၣ်တၢ်ဘၣ်တဘျီကလိၣ်ဖိၣ်ဃံးတၢ်ဟဲၣ်အိၣ်သကိးန့ၣ်လီၤ. အဒိဒ်သိး,ဖဲတၢ်ထံၣ်န့ၣ်တၢ်ဆါအယၢ်လၢတၢ်အိၣ်တၢ် ဆိးအလီၢ်မ့ၢ်တမ့ၢ်လၢလီၢ်ကဝီၤတၢ်လီၢ်အပူၤအခါန့ၣ်လီၤ.

ပဟ့ၣ်သဆၣ်ထီၣ်ပုၤဟ့ၣ်တၢ်ကွၢ်ထွဲကဟုကယၢ်သ့ၣ်က့သးပုၤတဖၣ်လၢအကမၤသကိးတၢ်ပူၤဃီဒ်သိးအကဟံၣ်တၢ်ဆဲးကျိးဒီးပုၤလၢနအဲၣ်ဘၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲန့ၣ်မ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်ယိၣ်ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်လဲၤအိၣ်သကိးမ့ၢ်တမ့ၢ်တၢ်ကွၢ်ထွဲကဟုကယၢ်ဝဲဒၣ်တံၤသကိးတၢ်မ့ၢ်ဟံၣ်ဖိၣ်ဃံးန့ၣ်,ဆဲးကျိးဘၣ်

- Older Persons Advocacy Network (OPAN) (ပုၤသးပုၤတၢ်ကအဂီၢ်တၢ်ကတိၤခဲးတၢ်အဟံၣ်ယဲၤဘျးစဲၤလၢ 1800 700 600 မ့ၢ်တမ့ၢ်
- လဲၤအိၣ်သကိးကွၢ်ဘၣ်အဝဲသ့ၣ်အဟံၣ်ယဲၤဘျးစဲၤ www.opan.com.au န့ၣ်တက့ၢ်.

OPAN မၤသကိးတၢ်ဒီးန့ၣ်ဒီးပုၤဟ့ၣ်တၢ်ကွၢ်ထွဲကဟုကယၢ်သးပုၤသ့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤစၢၤအတၢ်ဖိးတၢ်မၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤကလီၤဒီးအပူၤတအိၣ်ဘၣ်. ကျဲၣ်အဂၤတဘျီန့ၣ်,နဆဲးကျိးဝဲဒၣ် Aged Care Quality and Safety Commission (ACQSC) (တၢ်ကွၢ်ထွဲကဟုကယၢ်သ့ၣ်က့သးပုၤအကံၢ်အစီၤဒီးတၢ်ပူၤဖျဲးအခိၣ်မံးရှၢၣ် လၢ 1800 951 822 မ့ၢ်တမ့ၢ်ဖဲ agedcarequality.gov.au န့ၣ်တက့ၢ်.

ဖဲန့ၣ်မ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်ယိၣ်တမံၤလၢလၢအဘၣ်ဃးဒီးတံၤသကိးမ့ၢ်တမ့ၢ်ဟံၣ်ဖိၣ်ဃံးတၢ်ကအနီၢ်သးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အဂီၢ်န့ၣ်ကိးဘၣ် COVID-19 တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤအလီၢ်ကျိၤကလီၤလၢ အီးစၢၤတြၢလယါသးပုၤတဖၣ်အဂီၢ်လၢအအိၣ်လၢ 1800 171 866 န့ၣ်တက့ၢ်.

ပလိၣ်ဘၣ်နတၢ်မၤစၢၤလီၤ.

COVIDSafe အအဲးဖဲအသိတခါအံၤမ့ၢ်ဒၣ်တၢ်မ့ၢ်သးမၤလီၤအတၢ်မၤလီၤ. တၢ်ထုးန့ၣ်အဲးဖဲမ့ၢ်တၢ်တမံၤလၢနမၤအီၤသ့ၣ်လၢတၢ်ကမၤစၢၤဒီသဒါန့ၣ်ဟံၣ်ဖိၣ်ဃံးဖိ,တံၤသကိးတဖၣ်ဒီးပုၤတဝၢန့ၣ်လီၤ. နမၤစၢၤဒုးပူၤဖျဲးပုၤအီးစၢၤတြၢလယါဖိလၢအဂၤတဖၣ်အတၢ်အိၣ်မူလၢအဟံၣ်ဃုာ်ပုၤလၢနကွၢ်ထွဲအိၣ်န့ၣ်သ့ၣ်လီၤ.ပုၤအီးစၢၤတြၢလယါဘျးစဲအသးဒီး COVIDSafe မ့ၢ်အါန့ၣ်ကချ့ဒိၣ်ထီၣ်လၢတၢ်ကထံၣ်န့ၣ်ဘဲရးစံးန့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ,တၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤတဖၣ်ဒီးတၢ်န့ၣ်လီၤလၢအဖိးသဲးစဲးလၢအဂီၢ်လဲၤအိၣ်သကိးဘၣ်www.health.gov.auတက့ၢ်